

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

2008/2331 (INI).

3.3.2009

OPINIA

Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie wspólnej europejskiej polityki imigracyjnej: zasady, działania
i narzędzia
(2008/2331 (INI))

Sprawozdawczyni: Jamila Madeira

PA_NonLeg

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, właściwej dla tej sprawy, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze prognozy Eurostatu, zgodnie z którymi starzenie się ludności UE stanie się w średniej perspektywie faktem, jako że zgodnie z przewidywaniami do 2060 r. liczba osób aktywnych zawodowo w UE może zmniejszyć się o prawie 50 mln; mając na uwadze, że imigracja będzie mogła odegrać rolę znaczącego katalizatora dla poprawy wyników gospodarczych UE,
- B. mając na uwadze, że strategia lizbońska w części poświęconej wzrostowi i zatrudnieniu może napotkać na przeszkodę w postaci niedoboru siły roboczej, który może utrudnić realizację jej celów i mając na uwadze, że obecnie bezrobocie wzrasta, oraz że dzięki odpowiedniemu i usystematyzowanemu zarządzaniu imigracją ekonomiczną możliwe będzie ograniczenie tego niedoboru w krótkim czasie,
- C. mając na uwadze, że UE powinna również nasilić starania zmierzające do wewnętrznego rozwiązania problemów związanych z niedoborem pracowników, w tym odpowiednio wykwalifikowanych pracowników, koncentrując się na sektorach charakteryzujących się obecnie niedoborem siły roboczej, poprzez zatrudnianie osób niepełnosprawnych, znajdujących się w niekorzystnej sytuacji ze względu na wykształcenie lub osób pozostających przez długi czas bez zatrudnienia, posiadających pozwolenie na pobyt osób ubiegających się o azyl,
- D. mając na uwadze, że nie możemy zapominać o naszym moralnym zobowiązaniu do przyjmowania uchodźców rzeczywiście potrzebujących azylu, w sytuacjach, w których są oni prześladowani, a ich życie jest zagrożone,
 - 1. jest zdania, że należy uznać zasadnicze znaczenie zjawiska migracji dla UE, a także jego potencjał gospodarczy, oraz śledzić społeczne i gospodarcze konsekwencje tego zjawiska, aby wdrożyć szereg odpowiednich i odpowiedzialnych strategii politycznych dotyczących warunków dostępu do zatrudnienia, mieszkań, kształcenia, szkoleń, uczenia się przez całe życie, zabezpieczenia społecznego oraz warunków przenoszenia uprawnień emerytalnych oraz mobilności pracowników w UE,
 - 2. uważa, że należy przeciwdziałać nielegalnemu zatrudnieniu, które całkowicie narusza prawa pracowników migrujących; uznaje za kluczowe wspieranie polityki europejskiej, która zachęca imigrantów przebywających nielegalnie na terytorium danego państwa do zarejestrowania się we właściwych organach, przestrzegając jednocześnie, by przyjęte w tym celu środki nie prowadziły do ukierunkowanych, przyspieszonych procedur powrotu naruszających ich prawa, tym bardziej że przyjeżdżając do Europy, znajdują się już oni w gorszej sytuacji, również z prawnego punktu widzenia; mając też na uwadze, że należy ogólnie przeciwdziałać niestabilnemu zatrudnieniu, ze świadomością, że problem ten dotyczy szczególnie pracowników migrujących, pogarszając ich i tak już trudną sytuację; wzywa do tego, aby unikać fragmentarycznych wizji opartych na zasadzie „security first”

i przyjąć obszerną strategię na rzecz pracy imigrantów, uwzględniającą presję spowodowaną bezrobociem i brakiem ofert zatrudnienia, zwłaszcza dla młodzieży i kobiet, w krajach pochodzenia, podkreślając, że właściwe zarządzanie procesami migracji może przynieść korzyści zarówno UE, jak i krajom trzecim;

3. zwraca uwagę na znaczenie uznawania kompetencji imigrantów, w szczególności poprzez uwzględnienie kwalifikacji formalnych, pozaformalnych i nieformalnych nabytych w kraju pochodzenia; jest zdania, że uznawanie tych kwalifikacji umożliwi przeciwdziałanie utracie kompetencji, jaką można obecnie często zaobserwować wśród ludności napływowej - a w szczególności kobiet - która wykonuje prace wymagające kwalifikacji wyraźnie niższych od posiadanych;
4. zwraca się do Komisji o uwzględnienie w przyszłych dokumentach poświęconych tej tematyce kwestii uznawania kompetencji, a także motywowania do uczenia się przez całe życie, przy jednoczesnym zapewnieniu imigrantom przez państwa członkowskie nauki języka kraju przyjmującego w celu zapewnienia ich integracji społecznej, zawodowej i kulturowej w Unii Europejskiej oraz umożliwienia im skuteczniejszego wspierania rozwoju swoich dzieci; nawołuje również Komisję do wykorzystania wyników debat dotyczących edukacji językowej dzieci imigrantów oraz nauczania w państwach członkowskich, w których osiedlili się imigranci, języka i kultury kraju pochodzenia, wzywa też do ustanowienia ram odnoszących się do zasad pomocniczości i proporcjonalności;
5. podkreśla, że zasada równości szans, w szczególności w dziedzinie dostępu do zatrudnienia osób o jednakowych kwalifikacjach, powinna mieć zastosowanie także w przypadku imigrantów; podkreśla, że uznawanie kwalifikacji powinno odbywać się według jasnej i przejrzystej procedury, tak aby imigranci podejmowali pracę legalną i dostosowaną do ich rzeczywistych kwalifikacji oraz mogli uzyskać dostęp do służby cywilnej i wolnych zawodów;
6. podkreśla, że sieć EURES jest jednym z właściwych rozwiązań służących zapewnieniu w sposób przejrzysty, odpowiedzialny i skuteczny równowagi między popytem a podażą na rynku pracy; w związku z tym zaleca rozszerzenie koncepcji sieci EURES w celu ułatwienia kontaktów między pracodawcami z UE poszukującymi pracowników o konkretnych kwalifikacjach a kandydatami do pracy pochodzącymi z krajów trzecich; proponuje wykorzystanie specjalnych ośrodków (istniejących lub tych, które powstaną) albo przedstawicielstw UE w krajach trzecich jako platformy rozszerzenia sieci EURES, a także zapewnienie ciągłości pracy doradczej i rozszerzania jej zakresu o dodatkowe instrumenty oraz o wsparcie dla samozatrudnienia i korzystanie z mikrokredytów; podkreśla, że europejska potrzeba wykwalifikowanej siły roboczej nie powinna powodować „drenażu mózgów” w krajach trzecich, a w konsekwencji negatywnych skutków dla wschodzących gospodarek i infrastruktury społecznej tych krajów;
7. uważa, że imigrantom z tak zwanych krajów trzecich należy zapewnić prawo do mobilności na terytorium UE, by jako legalni rezydenci danego państwa członkowskiego mogli podjąć pracę w charakterze pracowników przygranicznych w innym państwie członkowskim bez konieczności ubiegania się o pozwolenie na pracę; imigrantom takim należy również zagwarantować pełną swobodę przemieszczania się przysługującą

pracownikom po upływie pięcioletniego okresu legalnego pobytu w danym państwie członkowskim;

8. wzmacnia zalecenie dotyczące znaczenia koordynacji na szczeblu lokalnym, regionalnym, który jest w szczególności odpowiedzialny za szkolenia, krajowym i wspólnotowym w zakresie zarządzania potrzebami rynku pracy, w duchu zasady preferencji wspólnotowej; podkreśla, że tego rodzaju koordynacja jest niezbędna do skutecznego wdrożenia polityki imigracyjnej mogącej zaradzić niedoborom siły roboczej odnotowanym w niektórych sektorach i państwach członkowskich, a także do skutecznej i właściwej integracji imigrantów;
9. zwraca się do państw członkowskich o włączenie się do odpowiedniego modelu przewidującego skuteczną integrację imigrantów w krajach UE, zapewniając poszanowanie wszystkich różnic kulturowych, religijnych, ideologicznych, rasowych i innych; przypomina, że budowanie prawdziwej spójności społecznej opiera się na strukturach wsparcia o charakterze socjalnym, językowym i szkolnym oraz na łączeniu rodzin; proponuje stworzenie polityki bliskości, obejmującej znajomość języków i kultury krajów trzecich wśród pracowników administracji publicznej i zapewniającej włączenie do programów szkolnych zagadnienia wielokulturowości i objaśnianie w ich ramach istniejących zjawisk kulturowych;
10. nawołuje państwa członkowskie do zadawalającego wykorzystania wspólnotowych mechanizmów finansowania związanych z polityką imigracji, by stworzyć dla migrantów więcej miejsc pracy lepszej jakości;
11. nawołuje Komisję i państwa członkowskie do promowania konkretnych polityk i programów, które sprzyjają jednoczeniu rodzin imigrantów i dążą do realizacji tego celu, będącego gwarancją stabilności społecznej;
12. nawołuje Komisję i państwa członkowskie do dalszego wspierania polityki zwalczania dyskryminacji, która prowadzona jest również przez organy państwowe;
13. jest zdania, że całościowa wizja wspólnej polityki imigracyjnej powinna uwzględniać wysiłki podejmowane przez Komisję na rzecz stworzenia, na podstawie europejskiego modelu społecznego, skutecznej polityki azylowej, która umożliwi łatwiejszy i ujednolicony dostęp do rynku pracy, dzięki proponowanej zmianie (COM(2008)815) dyrektywy 2003/9/WE Rady z dnia 27 stycznia 2003 r. ustanawiającej minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl¹;
14. uznaje za ważne, by państwa członkowskie podpisały i wypełniały postanowienia międzynarodowych konwencji dotyczących handlu ludźmi, w tym Protokół ONZ w sprawie handlu ludźmi, Konwencję Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi, Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, Konwencję o prawach dziecka, międzynarodową Konwencję ONZ w sprawie ochrony praw migrujących pracowników i członków ich rodzin oraz konwencje ILO, w szczególności konwencję nr 29 w sprawie pracy przymusowej, nr 182 w sprawie zniesienia najgorszych form pracy dzieci oraz tych

¹ Dz.U. L 31 z 06.02.2003, s. 18.

dotyczących swobody stowarzyszania się, inspekcji pracy oraz biur pośrednictwa pracy;

15. podkreśla, że wspólna polityka imigracyjna musi być prowadzona w ścisłej współpracy z krajami pochodzenia, aby wspierać je i skutecznie dopełniać wysiłki Unii Europejskiej w dziedzinie współpracy na rzecz rozwoju.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	2.3.2009
Wynik głosowania końcowego	+ : 37 - : 1 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Jan Andersson, Edit Bauer, Iles Braghetto, Philip Bushill-Matthews, Milan Cabrnach, Maddalena Calia, Alejandro Cercas, Luigi Cocilovo, Jean Louis Cottigny, Jan Cremers, Richard Falbr, Joel Hasse Ferreira, Roger Helmer, Karin Jöns, Jean Lambert, Bernard Lehideux, Elizabeth Lynne, Thomas Mann, Ljudmila Novak, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Rovana Plumb, Bilyana Ilieva Raeva, Elisabeth Schroedter, Gabriele Stauner, Ewa Tomaszewska, Anne Van Lancker, Gabriele Zimmer
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Glenn Bedingfield, Herbert Bösch, Françoise Castex, Gabriela Crețu, Donata Gottardi, Anna Ibrisagic, Rumiana Jeleva, Sepp Kusstatscher, Jânila Madeira, Viktória Mohácsi, Gianluca Susta, Silvia-Adriana Țicău, Georgios Toussas